

konkretyzowanie myśli politycznej w postaci aktów prawnych. Wprawdzie większość tych projektów została odrzucona, zwłaszcza w latach 2001-2005, jednak ich brak mógł wywoływać wrażenie, że LPR bała się konfrontacji z przeciwnikami lub nie wiedziała, w jaki sposób sformułować metody i środki służące realizacji konkretnych celów.

Myśl polityczna Ligi Polskich Rodzin była dość spójną wizją pożądanego rzeczywistości, w której najważniejsze miejsce zajmował polski naród, traktowany jako wspólnota ludzi połączonych wspólnym pochodzeniem, kulturą, językiem i miejscem zamieszkania oraz mających świadomość własnej wspólnej tożsamości. Wizja ta w sposób przejrzysty pokazywała hierarchię wartości i celów, sposoby jej realizacji oraz skutki, które chciano w ten sposób osiągnąć. Cała działalność państwa, jego instytucji i osób zajmujących kierownicze stanowiska musiała być podporządkowana jego dobru. Realizacji tego zamierzenia służyło określenie szczegółowych celów ustrojowych, społecznych, gospodarczych i międzynarodowych, jakie chciano urzeczywistnić, aby wspólnota narodowa miała zapewnione odpowiednie warunki do życia i rozwoju. Wiele z tych propozycji było pozornie łatwych do przeprowadzenia, stąd przez pewien czas koncepcje Ligi zyskiwały zwolenników, o czym świadczą wyniki wyborów w latach 2001-2005. Wizja ta nie została zrealizowana ze względu na brak odpowiednio licznej reprezentacji parlamentarnej ugrupowania, zdolnej do uchwalenia własnych projektów ustawodawczych, a także z powodu braku inicjatywy ustawodawczej Ligi w wielu postulowanych przez siebie kwestiach.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Moje dotychczasowe badania naukowe, prowadzone po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, skoncentrowane zostały na czterech obszarach tematycznych. Były to: 1) myśl polityczna, działalność i potencjał polityczny Ligi Polskich Rodzin, 2) myśl polityczna Narodowej Demokracji w I połowie XX wieku, 3) teoria polityki oraz 4) myśl polityczna współczesnych polskich partii i ruchów politycznych. Efektem tych badań jest dorobek naukowy, obejmujący 71 różnorodnych pozycji. Wśród nich należy wymienić autorstwo 2 i współautorstwo 1 monografii, współredakcja 2 monografii zbiorowych, autorstwo 9 artykułów w czasopiśmie naukowych, autorstwo 43 i współautorstwo 2 rozdziałów w monografiach zbiorowych pod redakcją a także autorstwo 3 rozdziałów w podręczniku, 5 haseł encyklopedycznych i 4 recenzji.

Wiodącym tematem naukowym było badanie myśli politycznej, działalności i potencjału politycznego Ligi Polskich Rodzin, najważniejszego i najbardziej wpływowego

ugrupowania ruchu narodowego w III Rzeczypospolitej. Efektem finalnym tych badań jest monografia *Myśl polityczna Ligi Polskich Rodzin (2001-2009). Narodowa wizja państwa, społeczeństwa i polityki*, wskazana jako moje najważniejsze osiągnięcie naukowe.

W ramach tego obszaru opublikowałem również 20 artykułów w czasopismach naukowych i rozdziałach w monografiach zbiorowych oraz 1 recenzję. Tematyka myśli politycznej LPR jako całości była poruszona w dwóch rozdziałach: *Europejskie wartości ideowe w koncepcjach politycznych Ligi Polskich Rodzin*, [w:] *Europejskie inspiracje myśli politycznej w Polsce od XIX do XXI wieku*, red. E. Maj [i in.], Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2013, s. 495-518 oraz *Wątki liberalne w koncepcjach politycznych Ligi Polskich Rodzin*, [w:] *Liberalizm nad Wisłą (XIX – XXI wiek). Koncepcje – ludzie – działalność*, red. E. Krasucki, T. Sikorski, A. Wątor, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego Minerwa, Szczecin 2014, s. 207-228. W tę problematykę wpisuje się również recenzja monografii Czesława i Ewy Maj *Narodowe ugrupowania polityczne w Polsce: 1989-2001*, Lublin 2007, zamieszczoną w czasopiśmie „Polityka i Społeczeństwo”, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2008, nr 5, s. 260-265. Jeden z rozdziałów tej monografii analizuje działalność, wyniki wyborcze i myśl polityczną LPR w latach 2001-2004 (załącznik nr 4).

Szczegółowe zagadnienia związane z tematyką LPR można podzielić na cztery główne kategorie: 1) działalność polityczna i potencjał polityczny LPR, 2) idea państwa w myśli politycznej partii, 3) kwestie społeczno-gospodarcze oraz 4) koncepcje polityki zagranicznej. W ramach pierwszej kategorii dokonana została analiza struktury politycznej partii, formalnej i faktycznej, działalności LPR oraz pozycji na polskiej scenie politycznej w wymiarze ogólnokrajowym i regionalnym. Temu zagadnieniu zostały poświęcone 4 artykuły i rozdziały: *Elita polityczna Ligi Polskich Rodzin (2001-2007)*, „Studia Politicae Universitatis Silesiensis”, t. 15, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2015, s. 190-206; *Ewolucja politycznej relewancji Ligi Polskich Rodzin (2001-2010)*, „Polityka i Społeczeństwo”, nr 3, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2014, s. 45-57; *Kampanie propagandowe Ligi Polskich Rodzin jako forma komunikowania politycznego*, [w:] *Komunikowanie polityczne*, red. E. Maj [i in.], Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2017, s. 227-241 oraz *Liga Polskich Rodzin wobec wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2004 roku*, „Polityka i Społeczeństwo”, nr 1, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015, s. 71-82 (załącznik nr 4).

Kategoria druga dotyczy analizy najważniejszych zasad ustrojowych, na których powinno opierać się państwo polskie zgodnie z myślą polityczną LPR. Do nich zaliczano: suwerenność, demokrację, praworządność, władzę narodu oraz przeciwstawianie się podmiotom, przeciwnym narodowemu pojmowaniu polityki. Do tej kategorii należy zaliczyć 3 rozdziały. Są to: *Idea polityki suwerennej w koncepcjach politycznych Ligi Polskich Rodzin*, [w:] *Metapolityka. Pomiędzy filozofią, teorią i praktyką*, red. A. Pięta-Szawara, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2013, s. 99-108; *Projekt Konstytucji IV RP Ligi Polskich Rodzin*, [w:] *Instytucjonalne gwarancje zasady pluralizmu politycznego w Polsce na tle standardów europejskich*, red. M. Paździor, B. Szmulik, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie, Lublin 2014, s. 143-163 oraz *Sojusznicy i wrogowie w koncepcjach politycznych Ligi Polskich Rodzin*, [w:] *Myśl polityczna w społeczeństwie informacyjnym*, red. E. Maj, E. Kirwiel, E. Podgajna, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2015, s. 507-516 (załącznik nr 4).

Trzecią kategorią obejmuje koncepcje polityki społeczno-gospodarczej LPR. Zostały w niej zanalizowane takie problemy jak: idea człowieka oraz jego prawa, wolności i obowiązki, rola kobiety i mężczyzny w społeczeństwie, rola rodziny i społeczeństwa dla narodu, cele polityki prorodzinnej, prospołecznej i edukacyjno-kulturalnej oraz cele i zasady polityki gospodarczej. Opublikowałem 5 rozdziałów i artykułów, wśród których można wymienić: *Elementy katolickiej nauki społecznej w myśli politycznej Ligi Polskich Rodzin*, [w:] *Kościół, religia, myśl katolicka. Studia i szkice ofiarowane Profesorowi Antoniemu Mieczkowskiemu z okazji 70. rocznicy urodzin*, red. E. Maj [i in.], Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2012, s. 213-243; *Koncepcje programowe Ministerstwa Edukacji Narodowej pod kierownictwem Romana Giertycha (2006-2007)*, [w:] *Nauka, edukacja. Kultura w polskiej myśli politycznej XX-XXI wieku*, red. M. Wichmanowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2013, s. 335-353; *Rodzina i polityka prorodzinna jako wartość polityczna w koncepcjach ideowych Ligi Polskich Rodzin*, [w:] *Sapientia animorum magistra est: Wartości w nauce – wartości w polityce. Księga jubileuszowa ofiarowana Pani Profesor Alicji Wójcik z okazji 40. Rocznicy pracy naukowej*, red. E. Maj, A. Dawidowicz, M. Wichmanowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2013, s. 473-491; *Rola kobiety w koncepcjach politycznych Ligi Polskich Rodzin*, „Polityka i Społeczeństwo”, nr 10, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2012, s. 71-79 a także wspomnianą już *Ideę polityki suwerennej w koncepcjach politycznych Ligi Polskich Rodzin*, [w:] *Metapolityka. Pomiędzy filozofią, teorią*

i praktyką, red. A. Pięta-Szawara, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2013, s. 99-108 (załącznik nr 4).

Ostatnia z kategorii, związanych z myślą polityczną i działalnością LPR, dotyczyła analizy jej koncepcji polityki zagranicznej i postrzegania świata z narodowego punktu widzenia. W jej ramach opublikowałem 7 rozdziałów i artykułów: *Koncepcje polskiej polityki zagranicznej Ligi Polskich Rodzin – kontynuacja narododemokratycznej ideologii czy tworzenie nowych założeń politycznych?*, [w:] *Kontynuacje i nowatorstwo w świecie współczesnych idei*, red. M. Mikołajczyk, M. Śliwa, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2008, s. 323-333; *Liga Polskich Rodzin wobec integracji Polski z Unią Europejską*, [w:] *Między Europą naszych pragnień a Europą naszych możliwości*, tom II, red. J. Faryś, T. Sikorski, P. Słowiński, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim, Gorzów Wielkopolski 2007, s. 357-369; *Ludowa i narodowa wizja integracji europejskiej u progu XXI wieku*, „Myśl Ludowa”, nr 1, Wydawnictwo Ludowego Towarzystwa Naukowo-Kulturalnego, Warszawa 2009, s. 29-49; *Miejsce Polski w Europie w koncepcjach politycznych Ligi Polskich Rodzin jako kontynuacja narododemokratycznej myśli politycznej okresu międzywojennego*, [w:] *Epigoństwo czy twórcza ciągłość? Ideowe dziedzictwo głównych nurtów politycznych Drugiej Rzeczypospolitej w refleksji politycznej po zakończeniu II wojny światowej*, red. E. Krasucki, T. Sikorski, A. Wątor, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2011, s. 163-181; *Mniejszości narodowe jako instrument realizacji polityki zagranicznej w koncepcjach politycznych Ligi Polskich Rodzin*, [w:] *Kwestia narodowościowa w Polsce i we Włoszech w XX wieku. Wybrane problemy*, red. H. Cimek, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2011, s. 85-110; *Rosja, Ukraina i Białoruś w koncepcjach politycznych Ligi Polskich Rodzin – charakterystyka ról międzynarodowych we wzajemnych relacjach międzypaństwowych*, [w:] *Rosja w polskiej myśli politycznej XX-XXI wieku*, red. A. Lewandowski, W. Wojdyło, G. Radomski, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2013, s. 185-208 oraz *Stosunki polsko-amerykańskie a wojna w Iraku w koncepcjach politycznych LPR*, „Historia i Polityka”, nr 10, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2013, s. 75-93 (załącznik nr 4).

Drugim obszarem tematycznym było badanie myśli politycznej polskiego ruchu narodowego, zwanego Narodową Demokracją albo endecją, w I połowie XX wieku. Był to jeden z najważniejszych i najbardziej wpływowych politycznie i społecznie obozów okresu zaborów, lat międzywojennych i II wojny światowej. LPR i jej poprzednicy w latach 90. XX

wieku stanowiły organizacyjną i ideologiczną ciągłość w stosunku do tego obozu, próbując przywrócić dawne znaczenie narodowym wartościom i koncepcjom politycznym. W ramach tego obszaru zajmowałem się trzema kategoriami: 1) kwestiami ustrojowymi, 2) zagadnieniami społeczno-gospodarczymi oraz 3) koncepcjami polityki zagranicznej. W ramach tego obszaru tematycznego opublikowałem 1 monografię, 18 rozdziałów i artykułów oraz 1 recenzję.

Najwięcej miejsca poświęciłem polityce zagranicznej obozu narodowego. Najważniejszą z publikacji w tej kategorii jest monografia *Trudne sąsiedztwo: Stosunki Polski z państwami ościennymi w myśli politycznej Narodowej Demokracji*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2008, ss. 248. Stanowi rozszerzoną wersję rozprawy doktorskiej. Jej celem było zaprezentowanie stosunku obozu narododemokratycznego w okresie międzywojennym do ówczesnych państw sąsiednich Rzeczypospolitej Polskiej. Narodowa Demokracja dążyła do stworzenia takiego modelu stosunków międzynarodowych, w których Polska odgrywałaby rolę jednego z decydentów na kontynencie europejskim. Z tego względu musiała ułożyć relacje z sąsiadami w ten sposób aby zabezpieczyć się przed agresywnymi dążeniami niemieckimi i radzieckimi oraz stworzyć grupę państw środkowoeuropejskich pod swoim kierownictwem, które, połączone sojuszem z Francją i Wielką Brytanią, powstrzymałyby jakiegokolwiek wrogie dążenia, zmierzające do wojny lub naruszenia granic. Monografia składa się z 5 rozdziałów. W pierwszym zostały omówione cele polityki zagranicznej Polski z punktu widzenia obozu narodowego oraz zewnętrzne i wewnętrzne czynniki, wpływające na skuteczność działania w środowisku międzynarodowym. Do pierwszych zostały zaliczone: odpowiednie terytorium, zabezpieczające przed agresją z zewnątrz, posiadające bogactwa naturalne oraz przewagę ludności polskiej a także właściwe ułożenie stosunków z innymi państwami. Drugimi czynnikami miało być stworzenie ustroju politycznego, gospodarczego i społecznego, w którym państwo realizowałoby interesy jedynie polskiego narodu a mniejszości narodowe musiały się temu podporządkować lub ich członkowie pozbawieni byliby praw obywatelskich. Pozostałe rozdziały omawiają stosunek Narodowej Demokracji do sąsiadów Polski i składają się z dwóch części: oceny polityki wewnętrznej i międzynarodowej danego państwa oraz propozycji działań, jakie Polska powinna wobec nich podejmować. Przedmiotem drugiego rozdziału są Niemcy, podzielone na okres Republiki Weimarskiej oraz III Rzeszy a także uzależnione od nich Wolne Miasto Gdańsk. Przedmiotem trzeciego

rozdziału jest Rosja Radziecka / Związek Radziecki. Przedmiotem czwartego rozdziału są Czechosłowacja, Rumunia i Węgry. Przedmiotem piątego rozdziału są Litwa i Łotwa.

Koncepcje polskiej polityki zagranicznej Narodowej Demokracji w I połowie XX wieku zostały zanalizowane również w 10 opublikowanych rozdziałach i artykułach. Dotyczyły wartości i zasad polskiej polityki zagranicznej, charakterystyki pożądanego terytorium Rzeczypospolitej oraz sojuszników i wrogów Polski w środowisku międzynarodowym w okresach: zaborów, międzywojennym, II wojny światowej i powojennym. Do tej tematyki należy zaliczyć następujące publikacje: *Czechosłowacja w koncepcjach Narodowej Demokracji (1918-1945)*, [w:] *Europa Środkowa*, t. I, red. K. Żarna, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu, Oświęcim 2014, s. 61-68; *Koncepcje polskiej polityki zagranicznej Stronnictwa Narodowego w okresie II wojny światowej*, [w:] *Między zniewoleniem a wyzwoleniem 1939-1989*, red. J. Waskan, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2010, s. 182-205; *Nacjonalistyczna wizja powojennej Europy w prasie Stronnictwa Narodowego (1939-1945)*, [w:] *Współczesne nacjonalizmy*, red. M. Jeziński, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008, s. 21-39; *Narodowa Demokracja wobec Niemiec w I połowie XX wieku jako przykład tradycyjnego myślenia politycznego*, [w:] *Marzyciele i realiści. O roli tradycji w polskiej myśli politycznej od upadku powstania styczniowego do XXI wieku*, red. T. Sikorski, A. Wątor, Wydawnictwo Zapol, Szczecin 2009, s. 218-231; *Narodowa Demokracja wobec rosyjskiego komunizmu (1918-1939)*, „Polityka i Społeczeństwo”, nr 6, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2009, s. 47-55; *Narodowodemokratyczna krytyka piłsudczykowskiej polityki zagranicznej (1918-1939)*, [w:] *Świat wokół Rzeczypospolitej. Problematyka zagraniczna w polskiej myśli politycznej w pierwszej połowie XX wieku*, red. W. Paruch, K. Trembicka, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2007, s. 307-324; *Stosunki polsko-radzieckie w myśli politycznej narodowej demokracji (1918-1939). Zarys problematyki*, [w:] *Historia i Polityka*, t. VII: *Myśl polityczna i dyplomacja w XX wieku*, red. H. Stys, P. Tomaszewski, Fundacja Amicus Universitatis Nicolai Copernici, Toruń 2008, s. 59-78; *Stronnictwo Narodowe wobec położenia międzynarodowego w latach 1935-1939*, [w:] *Wrzesień 1939 roku. Geneza II wojny światowej w polskiej perspektywie*, t. I: *W kręgu dziejów, myśli politycznej i dziedzictwa kulturalnego II Rzeczypospolitej*, red. J. Faryś, T. Sikorski, P. Słowiński, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim, Gorzów Wielkopolski 2010, s. 65-76; *Totalitaryzm radziecki i niemiecki w publicystyce Narodowej Demokracji (1918-1945)*, [w:]

Myśl polityczna w Polsce w XX-XXI wieku. Wybrane problemy, red. H. Cimek, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2010, s. 64-85 oraz *Zasada dwóch wrogów w koncepcjach politycznych Narodowej Demokracji (1918-1939)*, [w:] *Sen o potęgę. Bezpieczeństwo. Suwerenność. Mocarstwowość. Rzeczpospolita Polska 1918-1939*, red. E. Maj [i in.], Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2014, s. 301-318 (załącznik nr 4).

Druga kategoria, związana z kwestiami ustrojowymi, dotyczyła takich problemów jak idea państwa, suwerenności państwowej, władz państwowych oraz samorządu terytorialnego. Zagadnienia powyższe zostały zaprezentowane w 5 opublikowanych rozdziałach, wśród których należy wymienić następujące pozycje: *Idea parlamentaryzmu w koncepcjach politycznych Narodowej Demokracji (1918-1939)*, [w:] *Ustrój państwa w polskiej myśli politycznej XX-XXI wieku*, red. A. Lewandowski, A. Meller, W. Wojdyło, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2011, s. 13-32; *Idea Wielkiej Polski w prasie Stronnictwa Narodowego (1939-1945)*, [w:] *Idee – Państwo – Ludowcy. Księga jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Jana Jachymka*, red. E. Maj, S. Michałowski, A. Wójcik, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2009, s. 360-368; *Oblicze ideowo-polityczne „Przeglądu Wszechpolskiego” 1922-1926*, [w:] *Prasa Narodowej Demokracji 1886-1939*, red. A. Dawidowicz, E. Maj, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2010, s. 85-110; *Powojenna wizja niepodległej Polski w koncepcjach politycznych Stronnictwa Narodowego (1939-1945)*, [w:] *Polskie niepodległości. Wizje państwa i społeczeństwa w okresach przełomów 1918 – 1945 – 1989*, red. J. Faryś, P. Słowiński, T. Sikorski, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim, Gorzów Wielkopolski 2009, s. 189-204 oraz *Samorząd na Kresach Wschodnich w myśli politycznej Narodowej Demokracji (1918-1939)*, [w:] *Samorząd w polskiej myśli politycznej XX wieku*, red. G. Radomski, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2006, s. 131-149 (załącznik nr 4).

Trzecia kategoria, zagadnienia społeczno-gospodarcze, dotyczyła takich spraw jak: pożądana struktura społeczna i ekonomiczna państwa oraz rola wybranych warstw społecznych – ziemiaństwa, inteligencji i chłopów – w funkcjonowaniu narodu polskiego. Te kwestie zaprezentowałem w 4 artykułach i rozdziałach: wspomnianym uprzednio rozdziale *Oblicze ideowo-polityczne „Przeglądu Wszechpolskiego” 1922-1926*, [w:] *Prasa Narodowej Demokracji 1886-1939*, red. A. Dawidowicz, E. Maj, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2010, s. 85-110 a także w 3 innych: *Obraz chłopów polskich na*

lamach prasy narodowo-demokratycznej (1918-1939), „Roczniki Dziejów Ruchu Ludowego”, Wydawnictwo Zakładu Historii Ruchu Ludowego, Warszawa 2008, nr 35, s. 89-104; *Odchodząca elita. Problematyka szlachecko-ziemiańska na lamach „Myśli Narodowej” (1921-1939)*, [w:] *Anachroniczna kasta czy nowocześni obywatele? Problematyka ziemiańska na lamach prasy w Polsce od końca XIX stulecia do 1939 roku*, red. E. Maj, W. Mich, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2009, s. 55-75; *Zawiedzione oczekiwania: problematyka inteligencji polskiej na lamach „Głosu Lubelskiego” (1918-1939)*, [w:] *Elita narodu czy biurokratyczna kasta? Problematyka inteligencji na lamach prasy w Polsce od końca XIX stulecia do 1939 roku*, red. E. Maj, M. Wichmanowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2012, s. 161-184. Jednocześnie z tą problematyką związana była recenzja monografii Ewy Maj, *Komunikowanie polityczne Narodowej Demokracji 1918-1939*, Lublin 2010, opublikowana w czasopiśmie „Polityka i Społeczeństwo”, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2011, nr 8, s. 378-382 (załącznik nr 4).

Trzeci obszar naukowo-badawczy stanowiła problematyka zagadnień związanych z teorią polityki. Najważniejszą publikację stanowi monografia współautorska *Perspektywy badawcze i dylematy teorii polityki*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2014, ss. 138, którą napisałem we współpracy z Przemysławem Majem i Anną Piętą-Szawarą. Byłem autorem 4 z 10 rozdziałów. Dotyczyły one takich zagadnień jak: status metodologiczny teorii polityki, teorie władzy politycznej, teoretyczne aspekty przywództwa politycznego oraz rola funkcji prognostycznej w politologii. Do tej dziedziny należą również dwie monografie zbiorowe pod współredakcją. Są to: *Adaptacja – reforma – stabilizacja. Przestrzeń publiczna we współczesnych systemach politycznych*, red. T. Koziełło, P. Maj, W. Paruch, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2010, ss. 372 oraz *Cechy – procesy – przebudowa. Przestrzeń publiczna we współczesnych systemach politycznych*, red. W. Paruch, P. Maj, T. Koziełło, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2011, ss. 336. Obie stanowiły opublikowane wyniki badań naukowców z całej Polski nad kwestią przestrzeni publicznej we współczesnych systemach politycznych. Rozdziały w nich zamieszczone zgrupowane zostały w 6 grup tematycznych: 1) adaptacja systemów politycznych, 2) przebudowa i reformowanie rzeczywistości politycznej, 3) cechy skonsolidowanych systemów politycznych, 4) wymiar aksjologiczny i prakseologiczny przestrzeni publicznej, 5) wymiar instytucjonalny i strukturalny przestrzeni publicznej oraz 6) wymiar pragmatyczny i funkcjonalny przestrzeni publicznej (załącznik nr 4).

Do innych publikacji z tego obszaru należy zaliczyć 7 rozdziałów w monografiach zbiorowych, analizujące takie kategorie polityki jak: instytucje polityczne, konflikty międzynarodowe, normy polityczne, podmiotowość polityczna, polityki szczegółowe, procesy polityczne, przestrzeń publiczna, system polityczny, teoria gier. Są to: *Gry polityczne jako sposób realizacji interesów politycznych w systemie demokratycznym na przykładzie negocjacji PiS-PO w 2005 roku*, [w:] *Adaptacja – reforma – stabilizacja. Przestrzeń publiczna we współczesnych systemach politycznych*, red. T. Koziello, P. Maj, W. Paruch, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2010, s. 324-338; *Podmiotowość polityczna i podmioty polityczne*, [w:] *Podstawowe kategorie badawcze w nauce o polityce*, red. P. Maj, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2013, s. 101-114; *Polityki szczegółowe jako przejaw adaptacji systemu politycznego*, [w:] *Podstawowe kategorie badawcze w nauce o polityce*, red. P. Maj, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2013, s. 26-41; *Procesy i zachowania polityczne jako kategorie w nauce o polityce*, [w:] *Podstawowe kategorie badawcze w nauce o polityce*, red. P. Maj, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2013, s. 115-127; *Wojna czy pokój? Sposoby rozwiązywania konfliktów międzynarodowych i wewnętrzpaństwowych*, [w:] *Podstawowe kategorie badawcze w nauce o polityce*, red. P. Maj, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2013, s. 155-166; T. Koziello, P. Maj, W. Paruch, *Wprowadzenie – refleksje o przestrzeni publicznej*, [w:] *Adaptacja – reforma – stabilizacja. Przestrzeń publiczna we współczesnych systemach politycznych*, red. T. Koziello, P. Maj, W. Paruch, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2010, s. 7-16 oraz W. Paruch, P. Maj, T. Koziello, *Wprowadzenie – refleksje o wymiarach systemów politycznych*, [w:] *Cechy – procesy – przebudowa. Przestrzeń publiczna we współczesnych systemach politycznych*, red. W. Paruch, P. Maj, T. Koziello, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2011, s. 9-21. Opublikowałem również 3 rozdziały w podręczniku do nauki o polityce: *Kategorie politologiczne*, [w:] *Nauka o polityce. Wybrane zagadnienia*, red. S. Grabowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015, s. 9-25; *Konflikt polityczny*, [w:] *Nauka o polityce. Wybrane zagadnienia*, red. S. Grabowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015, s. 107-117; *System polityczny*, [w:] *Nauka o polityce. Wybrane zagadnienia*, red. S. Grabowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015, s. 46-54 (załącznik nr 4).

Czwartym obszarem tematycznym moich badań była myśl polityczna współczesnych polskich partii i ruchów politycznych, w tym także koncepcje polityki zagranicznej polskich

rządów. Z tej problematyki opublikowałem 7 artykułów, 3 recenzje i 5 haseł encyklopedycznych. Obszar tematyczny objął trzy kategorie: 1) myśl polityczną jako całość, 2) ocenę rzeczywistości politycznej z punktu widzenia danej ideologii oraz 3) koncepcje polityki zagranicznej. W kwestii myśli politycznej opublikowałem 1 rozdział w monografii zbiorowej (*Myśl konserwatywno-narodowa*, [w:] *Myśl polityczna w Polsce po 1989 roku. Wybrane nurty ideowe*, red. E. Maj, A. Wójcik, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2008, s. 81-111), 3 recenzje: wspomianej kilkakrotnie monografii C. i E. Maj, *Narodowe ugrupowania polityczne w Polsce: 1989–2001* a także monografii Tomasza Bojarowicza, *Partie i ugrupowania prawicowe w Polsce po 1989 roku*, Toruń 2013, opublikowanej „Przeglądzie Prawa Konstytucyjnego”, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2013, nr 3, s. 225-230 oraz Dominika Szczepańskiego, *Unia Wolności. Założenia programowe i działalność (1994-2005)*, Rzeszów 2013, opublikowanej w „Studiach Politologicznych”, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2014, vol. 34, s. 396-400 a także 5 haseł encyklopedycznych: *Liga Prawicy Rzeczypospolitej*, [w:] *Leksykon polskich partii politycznych*, red. R. Glajcar, A. Turska-Kawa, W. Wojtasik, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, s. 164-166; *Obóz Wielkiej Polski*, [w:] *Leksykon polskich partii politycznych*, red. R. Glajcar, A. Turska-Kawa, W. Wojtasik, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, s. 193-195; *Przymierze Ludowo-Narodowe*, [w:] *Leksykon polskich partii politycznych*, red. R. Glajcar, A. Turska-Kawa, W. Wojtasik, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, s. 448-450; *Ruch Katolicko-Narodowy*, [w:] *Leksykon polskich partii politycznych*, red. R. Glajcar, A. Turska-Kawa, W. Wojtasik, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, s. 487-490 oraz *Stronnictwo Narodowe*, [w:] *Leksykon polskich partii politycznych*, red. R. Glajcar, A. Turska-Kawa, W. Wojtasik, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, s. 598-601 (załącznik nr 4).

Ocena rzeczywistości politycznej została zaprezentowana w 2 artykułach, dotyczących Polskiego Stronnictwa Ludowego: *Język propagandy w wypowiedziach przywódców PSL w okresie III Rzeczypospolitej*, [w:] *Wieś i ruch ludowy w Polsce i Europie*, t. 2: *Idee, organizacje, środowisko*, red. F. Kampka, S. Stępka, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego, Warszawa 2012, s. 247-266 oraz *Polskie Stronnictwo Ludowe wobec rządów Kazimierza Marcinkiewicza i Jarosława Kaczyńskiego (2005-2007)*, [w:] *Partie chłopskie i ludowe w Polsce oraz Europie Środkowo-Wschodniej (1989-2009)*, red. J. Gmitruk, A. Indraszczyk, S. Stępka, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego, Warszawa 2010, s. 185-212. Natomiast koncepcje polityki zagranicznej PSL, Platformy Obywatelskiej oraz

rządów III RP zaprezentowane zostały w 4 artykułach: wspomnianej *Ludowej i narodowej wizji integracji europejskiej u progu XXI wieku*, „Myśl Ludowa”, nr 1, Wydawnictwo Ludowego Towarzystwa Naukowo-Kulturalnego, Warszawa 2009, s. 29-49 a także w *Integracji europejskiej w koncepcjach politycznych Platformy Obywatelskiej*, [w:] *Koncepcje integracji w Europie w XX i XXI wieku. Myśl polityczna*, red. H. Styś, Zakład Usług Poligraficznych DRUK-TOR, Toruń 2008, s. 237-248; *Międzynarodowej roli Polski w polityce rządów RP od 1989 roku*, [w:] *Polityka zagraniczna III RP. 20 lat po przełomie*, t. I: *Koncepcje, bezpieczeństwo, kwestie prawne i polonijne*, red. A. Jarosz, K. Olszewski, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2011, s. 39-56 oraz *Rosji, Ukrainie i Białorusi w koncepcjach politycznych rządów polskich (1989-2007)*, [w:] *Obrazy Rosji i Rosjan w Polsce XIX-XXI wieku. Opinia publiczna, stosunki polsko-rosyjskie, pamięć historyczna*, red. E. Kirwiel, E. Maj, E. Podgajna, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2012, s. 279-301 (załącznik nr 4).

Oprócz wymienionych czterech głównych zainteresowań naukowo-badawczych swoją uwagę poświęciłem również problematyce demokracji bezpośredniej w III Rzeczypospolitej. Z tego zakresu można wymienić 3 publikacje: *Demokracja bezpośrednia w III RP na poziomie lokalnym*, [w:] *Praktyczny wymiar demokracji lokalnej. Podmioty, instrumenty i wdrażanie polityk publicznych*, red. A. Kołomycew, B. Kotarba, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2013, s. 57-67; *Instytucje demokracji bezpośredniej w Polsce (1989-2009)*, [w:] *Cechy – procesy – przebudowa. Przestrzeń publiczna we współczesnych systemach politycznych*, red. W. Paruch, P. Maj, T. Koziełło, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2011, s. 119-136 oraz *Ogólnokrajowa obywatelska inicjatywa referendalna w Polsce*, „Polityka i Społeczeństwo”, nr 7, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2010, s. 111-118 (załącznik nr 4).

W swojej działalności naukowo-badawczej brałem udział w dwóch projektach ogólnopolskich. Pierwszy z nich, zorganizowany i kierowany przez pracowników Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego, dotyczył stworzenia leksykonu partii politycznych działających w III Rzeczypospolitej i miał miejsce w latach 2014-2016. Jego celem było opracowanie spisu wszystkich polskich partii politycznych, istniejących od 1989 roku i omówienie ich genezy, struktury organizacyjnej, elit przywódczych, koncepcji ideologicznych i programowych, specyfiki elektoratu, aktywności wyborczej i wyników w wyborach parlamentarnych, prezydenckich i samorządowych oraz wskazania osób pełniących najważniejsze funkcje państwowe w latach 1989-2015. W projekcie wzięło udział 46

naukowców, reprezentujących 16 ośrodków naukowych z całej Polski: Katolicki Uniwersytet Lubelski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Wrocławski i Uniwersytet Zielonogórski. Efektem prac tego zespołu było powstanie pierwszej w Polsce publikacji zatytułowanej *Leksykon polskich partii politycznych*, red. R. Glajcar, A. Turska-Kawa, W. Wojtasik, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, ss. 746, w której opisano 359 partii politycznych. Byłem autorem 5 haseł, dotyczących Ligi Prawicy Rzeczypospolitej, Obozu Wielkiej Polski, Przymierza Ludowo-Narodowego, Ruchu Katolicko-Narodowego i Stronnictwa Narodowego (załączniki nr 4 i 6).

Drugi projekt zorganizowany i przeprowadzony został w 2015 i 2016 roku przez Fundację im. Stefana Batorego we współpracy z Krajowym Biurem Wyborczym, Państwową Komisją Wyborczą oraz Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych. Zatytułowany został *Badanie kart wyborczych z wyborów samorządowych w 2014 roku*, zaś jego celem było sprawdzenie przyczyny dużej liczby nieważnych głosów w wyborach do sejmików wojewódzkich podczas wyborów samorządowych 2014 roku. Badacze z kilku ośrodków akademickich z Polski (SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Warszawski) zanalizowali 100 losowo wybranych obwodów z całej Polski pod względem ilości nieważnych głosów oraz podstawy, według których ten głos tak zaklasyfikowano. Wyniki zostały zaprezentowane w raporcie *Nieważne głosy, ważny problem. Wyniki badania kart do głosowania z wyborów do sejmików województw 2014*, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa 2016, ss. 169. Wraz z grupą badaczy i studentów z Uniwersytetu Rzeszowskiego uczestniczyłem w badaniu głosów z 29 obwodów z województw lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego, które przeprowadzone zostało w siedzibie Archiwum Państwowego w Kielcach (załącznik nr 6).

Jako pracownik Wydziału Politologii UMCS byłem również współuczestnikiem projektu związanego z opracowaniem syntezy polskiej myśli politycznej po 1989 roku przez pracowników wydziału. Jego efektem końcowym było ukazanie się monografii zbiorowej

Myśl polityczna w Polsce po 1989 roku. Wybrane nurty ideowe, red. E. Maj, A. Wójcik, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2008, ss. 325. Byłem w niej autorem rozdziału poświęconego myśli politycznej ruchu konserwatywno-narodowego, czyli środowisk odwołujących się do idei monarchistycznych, tradycjonalistycznych i nacjonalistycznych, reprezentowanych przede wszystkim przez Klub Zachowawczo-Monarchistyczny, Klub Konserwatywny i Tradycjonalistyczno-Konserwatywne Stowarzyszenie „Prawica Narodowa”. Monografia stała się publikacją ważną pod względem naukowym dla badaczy współczesnej polskiej myśli politycznej oraz pod względem dydaktycznym dla studentów (załączniki nr 4 i 6).

W dniach od 1 VIII 2013 do 31 VIII 2013 roku odbyłem staż naukowy na Wydziale Prawa Uniwersytetu Pawła Józefa Safarika w Koszycach (Słowacja) na zaproszenie Dziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu P. J. Safarika w Koszycach prof. Gabrieli Dobroviciovej. Moim opiekunem naukowym podczas pobytu na Uniwersytecie była prof. Maria Bujnakova, Prorektor do spraw Legislacji Uniwersytetu P. J. Safarika w Koszycach. Podczas pobytu odbyłem kwerendę naukową oraz kilka spotkań naukowych z pracownikami naukowymi Wydziału Prawa.

Uczestniczyłem czynnie w 32 konferencjach i kongresach o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Referaty, które na nich wygłosiłem, dotyczyły: 1) myśli politycznej Ligi Polskich Rodzin, 2) myśli politycznej Narodowej Demokracji w I połowie XX wieku, 3) myśli politycznej polskich ugrupowań politycznych w III Rzeczypospolitej oraz 4) zagadnień związanych z funkcjonowaniem demokracji bezpośredniej w Polsce. Byłem również członkiem komitetów organizacyjnych 6 konferencji i seminariów naukowych o zasięgu ogólnopolskim, które spotkały się z uznaniem uczestników. Tematyką konferencji były zagadnienia związane z przestrzenią publiczną w systemach politycznych (Krasieczyn, 6-7 V 2009 roku), praktycznymi aspektami stosowania kodeksu wyborczego (Rzeszów, 8-9 XII 2014 roku) oraz geografią wyborczą III Rzeczypospolitej (Rzeszów, 5-6 XII 2016 roku). Problematyka seminariów dotyczyła istoty polityki i polityczności (Rzeszów, 22 IV 2013 roku), ewolucji partii politycznych w Polsce po 1989 roku (Rzeszów, 20 III 2014 roku) oraz wyborów do Parlamentu Europejskiego (Rzeszów, 16 VI 2014 roku) (załączniki nr 6 i 7).

6. Omówienie dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego

Jako dydaktyk prowadzę i prowadziłem zajęcia z kilkunastu przedmiotów, takich jak: Decydowanie polityczne, Historia instytucji politycznych, Historia myśli politycznej, Historia

powszechna najnowsza, Integracja europejska, Metodologia badań politologicznych, Myśl polityczna, Nauka o polityce, Proseminarium, Przygotowanie wniosków, Retoryka i erystyka, Teoria polityki, Teoria stosunków międzynarodowych, Współczesne doktryny polityczne, Współczesne ruchy społeczne oraz Wstęp do badań politologicznych. Mam w swoim dorobku również publikacje dydaktyczne w podręczniku *Nauka o polityce. Wybrane zagadnienia*, red. S. Grabowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015, ss. 132, w którym jestem autorem 3 z 9 rozdziałów: *Kategorie politologiczne*, [w:] *Nauka o polityce. Wybrane zagadnienia*, red. S. Grabowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015, s. 9-25; *Konflikt polityczny*, [w:] *Nauka o polityce. Wybrane zagadnienia*, red. S. Grabowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015, s. 107-117; *System polityczny*, [w:] *Nauka o polityce. Wybrane zagadnienia*, red. S. Grabowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015, s. 46-54. Do ważnych z punktu widzenia dydaktycznego publikacji należy również zaliczyć rozdział *Myśl konserwatywno-narodowa*, [w:] *Myśl polityczna w Polsce po 1989 roku. Wybrane nurty ideowe*, red. E. Maj, A. Wójcik, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2008, s. 81-111 a także 5 haseł encyklopedycznych: *Liga Prawicy Rzeczypospolitej*, [w:] *Leksykon polskich partii politycznych*, red. R. Glajcar, A. Turska-Kawa, W. Wojtasik, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, s. 164-166; *Obóz Wielkiej Polski*, [w:] *Leksykon polskich partii politycznych*, red. R. Glajcar, A. Turska-Kawa, W. Wojtasik, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, s. 193-195; *Przymierze Ludowo-Narodowe*, [w:] *Leksykon polskich partii politycznych*, red. R. Glajcar, A. Turska-Kawa, W. Wojtasik, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, s. 448-450; *Ruch Katolicko-Narodowy*, [w:] *Leksykon polskich partii politycznych*, red. R. Glajcar, A. Turska-Kawa, W. Wojtasik, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, s. 487-490 oraz *Stronnictwo Narodowe*, [w:] *Leksykon polskich partii politycznych*, red. R. Glajcar, A. Turska-Kawa, W. Wojtasik, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, s. 598-601 (załączniki nr 4 i 6).

W pracy dydaktycznej prowadziłem Seminarium dyplomowe dla studentów II i III roku studiów I stopnia. Wypromowałem 23 osoby, które zakończyły studia z tytułem licencjata. Ponadto uczestniczyłem jako recenzent 59 prac magisterskich i 18 prac licencjackich, które zakończyły się sukcesem i uzyskaniem przez te osoby tytułów magistra i licencjata. Ponadto przez kilka lat byłem opiekunem Sekcji Nauk Politycznych Koła Naukowego Politologów w Katedrze Politologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, pomagając jego członkom merytorycznie i organizacyjnie w realizacji swoich przedsięwzięć

statutowych. W ramach popularyzacji kierunku politologia prowadziłem warsztaty dla uczniów szkół średnich, przybliżające im zagadnienia związane z tą problematyką. Od wielu lat współpracuję również z mediami, głównie lokalnymi, występując jako ekspert od problematyki politycznej (załącznik nr 6).

Jestem członkiem 2 stowarzyszeń o charakterze naukowym. W 2003 roku zostałem członkiem Ludowego Towarzystwa Naukowo-Kulturalnego, którego celem jest prowadzenie badań naukowych na temat problematyki wsi, rolnictwa i ruchu ludowego. Od tego roku jestem członkiem Zarządu Oddziału LTNK w Lublinie. W latach 2006-2007 byłem prezesem Oddziału w Lublinie. W latach 2006-2007 byłem i od 2012 jestem członkiem Zarządu Głównego LTNK. W 2014 roku zostałem natomiast członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych i współzałożycielem Oddziału PTNP w Rzeszowie. W latach 2014-2017 byłem sekretarzem Zarządu Oddziału PTNP w Rzeszowie. Jako członek LTNK zostałem w 2008 roku członkiem Kolegium Redakcyjnego rocznika naukowego „Myśl Ludowa”, wydawanego przez LTNK i Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego. Od 2012 roku jestem sekretarzem redakcji. Natomiast w latach 2010-2011 byłem członkiem Rady Naukowej półrocznika naukowego „Historia i Polityka”, wydawanego przez Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik nr 6).

Jako pracownik Instytutu Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego byłem aktywnie zaangażowany w działalność organizacyjną instytutu oraz wydziału. Przez 3,5 roku byłem członkiem Rady Wydziału Socjologiczno-Historycznego UR jako przedstawiciel młodszych pracowników naukowych. Przez prawie 2 lata byłem członkiem Wydziałowego Zespołu do spraw Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Socjologiczno-Historycznego UR. Jestem członkiem Komisji Instytutu Nauk o Polityce UR do opracowania programów kształcenia dla kierunków Politologia oraz Bezpieczeństwo wewnętrzne a także członkiem Zespołu do spraw Jakości Kształcenia w Instytucie Nauk o Polityce UR. Byłem autorem *Raportu dotyczącego stanu i perspektyw rozwoju politologii w Katedrze Politologii UR 2001-2012* na potrzeby Instytutu Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk. Przez 4 lata zasiadałem w Komisji Rekrutacyjnej na kierunku Politologia w Wydziale Politologii UMCS i w Katedrze Politologii UR, pełniąc raz funkcję sekretarza KR. Przez rok pełniłem również funkcję opiekuna praktyk studenckich (załącznik nr 6).

